

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Társadalmi és pszichológiai stúdiumok 1

Alcím: Társadalmi alapismeretek

A kurzus oktatója/i: Balázs András

e-mail cím: balazsandrás85@gmail.com

Kód: B-AE-501-1	Tantervi hely: BA	Javasolt félév: 2-5	Kredit:5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 4/2 Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok:	Típus: előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	

A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):

A kurzust B-AE-501 Társadalmi és pszichológiai stúdiumok/2 szemináriummal együtt kell felvenni, több szeminárium közül lehet választani.

A kurzus célja és alapelvei:

A kurzus célja az alapvető társadalomtudományi fogalmak elsajátítása. A globális és hazai társadalmi folyamatok megismerése elősegíti a társadalmi és kulturális jelenségekkel kapcsolatos reflexív viszony; az elemző, értelmező és kritikai gondolkodás kialakítását. A megszerzett tudás lehetővé teszi, hogy a hallgatók felismerjék alkotótevékenységük társadalmi-kulturális kontextusát, értékteremtő és kultúraformáló szerepét. A lexikális ismeretek megszerzése mellett azok gyakorlati alkalmazhatóságát is megvizsgáljuk.

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):

Tudás:

A hallgató ismeri a legfontosabb társadalmi és kulturális fogalmakat, jelenségeket, folyamatokat, intézményeket, valamint azok történeti alakváltozatait.

Képesség:

A hallgató képes a kortárs társadalmi és kulturális jelenségeket és folyamatokat elemezni, azokkal kapcsolatban kritikai reflexiókat megfogalmazni, önállóan véleményt alkotni.

Attitűd:

A hallgató megértően fordul az eltérő társadalmi rétegek, a társadalmi és kulturális szempontból hátrányos helyzetű csoportok felé, alkotómunkájában törekszik a társadalmi felelősségvállalás alapelveit érvényesíteni.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, a félév tematikája:

1. A társadalomtudományi gondolkodás kialakulása
2. A társadalomtudományi kutatás módszerei és korlátai
3. Társadalmi rétegződés és osztályszerkezet
4. Kultúra és életmód
5. Oktatás, munka, gazdasági élet
6. A város és az épített környezet
7. Család, rokonság, barátság
8. Társadalmi egyenlőtlenségek és szegénység
9. Kisebbség és etnicitás
10. Demokrácia és jogállamiság
11. Média és nyilvánosság
12. Összefoglalás és közös áttekintés

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

Február 9. – A társadalomtudományi gondolkodás kialakulása: A tudományágak létrejöttének okai és története, az egyes diszciplínák emberképe, a szociológia szemlélete és elméletalkotása

Február 16. – A társadalomtudományi kutatás módszerei és korlátai: A szociológiai kutatás felépítése, a módszerek gyakorlati alkalmazása, korlátaik és etikai dilemmáik

Február 23. – Társadalmi rétegződés és osztályszerkezet: A társadalmi rétegződés rendszerei és a modern társadalom, az osztálytagozódás változásai

Március 2. – Kultúra és életmód: A kultúra alapfogalmai, életmód, életstílus és fogyasztás

Március 9. – Oktatás, munka, gazdasági élet: Oktatás és egyenlőtlenségek, a gazdasági élet társadalmi beágyazottsága, a magyar gazdaság és foglalkoztatás a rendszerváltás után

Március 16. – A város és az épített környezet: A modern urbanizmus és az épített környezet társadalomformáló szerepe

Március 23. – Család, rokonság, barátság: Családformák és változásai, a magyar társadalom kapcsolatszerkezeti átalakulása, családon belüli erőszak Magyarországon

Március 30. – Társadalmi egyenlőtlenségek és szegénység: A szegénység okai és mérése, társadalmi integráció és kirekesztettség

Április 6. – Kisebbség és etnicitás: Kisebbségi identitás, etnikai szembenállás, akkulturáció, előítélet és diszkrimináció

Április 13. – Demokrácia és jogállamiság: A jogállamiság tartalmi kritériumai, a demokrácia fogalmi bizonytalanságai, a választásos autokráciák előretörésének okai és jellemzői

Április 27. – Média és nyilvánosság: A tömegmédia jelentősége, a média szerepváltozásai, a hazai nyilvánosság sajátosságai

Május 4. – Összefoglalás és közös áttekintés

A hallgatók a tételes tananyag elsajátításáról egy félév végi zárthelyi dolgozat megírása révén számolnak be.

Értékelés:

Zárthelyi dolgozat (villámkérdések és esszékérdések) megírása (50 %)

Órai aktivitás (50%)

A számonkérésre a vizsgaidőszakban kerül sor.

A Társadalmi alapismeretek (TPS 1) előadásra vonatkozóan:

86–100 % – jeles (5)

71–85 % – jó (4)

61–70 % – közepes (3)

51–60 % – elégséges (2)

0–50 % – elégtelen (1)

A szeminárium és az előadás értékelése együttesen zajlik. A tantárgy teljesítéséhez mindkét részből érvényes elégtelentől különböző osztályzattal kell rendelkeznie a hallgatónak. Amennyiben a hallgató a tantárgy bármely részéből elégtelen osztályzatot szerez, vagy egyik részét nem teljesíti az egész tantárgy ismétlése szükséges. A tantárgy végső érdemjegyének megállapítása a két kurzus eredményének egyszerű számtani átlagolásával történik, tört szám esetén a szemináriumra kapott eredmény alapján történik a kerekítés.

Kötelező irodalom:

Megjelölt oldalszámok szerinti részletek olvasása hétről-hétre az alábbiakból, valamint egyéb, az adott témákhoz kapcsolódó aktuális tanulmányok, esszék értelmező áttekintése.

Anthony Giddens (2008): Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest

https://www.academia.edu/33025542/Anthony_Giddens_SZOCIOL%C3%93GIA_M%C3%A1sodik_kiad%C3%A1s

S. Nagy Katalin (2006): Szociológia. Typotex, Budapest

Ajánlott irodalom:

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Orisris Kiadó, Budapest

http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/Bevezetes_szoc.pdf

Krémer Balázs (2009): Bevezetés a szociálpolitikába. Napvilág Kiadó, Budapest

https://www.academia.edu/18741577/Bevezet%C3%A9s_a_szoci%C3%A1lpolitik%C3%A1ba_k%C3%B6nyv

Egyéb információk:

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

E-mail-ben történő előzetes bejelentkezés alapján, valamint az előadások után.